ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: +359 601/687 00; факс: +359 601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

ЗА 2020 ГОДИНА

Програмата за развитие на туризма в Община Търговище е разработена на основание чл.11 от Закона за туризма, в съответствие с Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма, във връзка с приоритетите на Областната стратегия за развитие на туризма и съобразно задачите на Общинският план за развитие на Община Търговище 2014-2020 г.

Общинската програма за развитие на туризма в Община Търговище е приета с Решение № 9, Протокол №6 от 31.03.2020г.на Общински съвет Търговище.

Настоящата програма за развитие на туризма в Община Търговище е естествено продължение на дейностите по извеждане и систематизиране на целите, мерките и приоритетите за утвърждаване на устойчиви и балансирани схеми за развитие и управление на туристическите дейности и потенциал на общината.

В Програмата за развитие на туризма в Община Търговище бяха заложени определени цели и приоритети базирани на действащите механизми в условия на нормална икономическа и социална среда, в която туризмът бе сред отраслите в икономиката с потенциален растеж , както в регионален така и на национален мащаб.

2020 година беше различна. Тя донесе промени в много аспекти на личния и обществения живот и разтърси икономиките.

2020 година постави туризма в изцяло нова реалност. Затваряне на границите, затягане на правилата за пътувания, изисквания за тестове, страхове от налагане на карантина – това се оказа новата картина за сектора. Пандемията подложи на безпрецедентен натиск туристическата индустрия . Заразата от коронавирус се превърна в истинска катастрофа за туризма и стана най-големият враг на бизнеса с туристически пътувания. Коронавирусът подложи на силен натиск туристическата индустрия в света и в България. Сривовете са драматични, а възстановяването се очаква към 2023 г.

Пандемията от коронавирус доведе до преустановяване на повечето вътрешни и международни пътувания, което предизвика значителен спад в приходите и създаде проблеми с ликвидността за всички туристически фирми. Анализите посочват намаляване на резервациите с 60-90% в сравнение с предходни години, загуба на работни места и намаляване на приходите в хотелиерството и ресторантьорството с 85%.

Броят на пренощувалите туристи за периода януари-ноември 2020 г. е със спад от 39% на регионално ниво. В община Търговище броят на гостите отседнали в местата за настаняване са близо 11 000, от които 9 200 са българските посетители, на средна възраст 30-44 години. През месец януари 2021г. пренощувалите туристи са 600, като за сравнение за същият период 2020г. те са били близо над 1 200.

Пандемичната обстановка се оказа определяща и със сериозно отражение върху посещаемостта и приходите и за Регионален Исторически Музей /РИМ/ Търговище. Посетителите са 3 пъти по-малко от предходни години – 4 191 човека; в т.ч. 1 098 с безплатен вход. Музеят бе затворен за посетители 3 месеца през годината. Затворена бе 5 месеца и Етнографската експозиция. Приети бяха 2 гостуващи изложби. Подготвени и представени 5 собствени самостоятелни изложби.

РИМ-Търговище разработи 4 проекта спечелени по програми на Министерство на културата, финансиращи музейни проучвания, реставрация и консервация на музейна къща, рекламно издание-каталог и Музеен образователен център.

В частта изграждане на нова и поддържане на съществуваща техническа и туристическа инфраструктура бяха реализирани дейности по ремонтни дейности на Художествена галерия в размер на 10 000лв., проектиране за реставрация на Захариева и Свещарова къщи към Регионален Исторически музей в размер на 15 000 лв. археологически разкопки – Мисионис - 40 000 лв. предвидени за финансиране от Общинският бюджет.

Дейностите, заложени за изпълнение в Общинската програма за развитие на туризма в Община Търговище за 2020г., в основната си част останаха нереализирани. Наложените рестрикции и неяснотата в създалата се безпрецедентна обстановка, не позволиха реализацията им.

Маркетинговата и рекламна дейност бе ограничена до участието на Община Търговище и Регионален Исторически музей в Международното туристическо изложение „Ваканция и Спа експо София" през месец февруари 2020г. Презентирани бяха рекламни материали, осъществиха се връзки с представители на браншa от страната.

Създалата се в последствие пандемична обстановка и наложените мерки не оправдаваха извършването на разходи по маркетинг, реклама и разработването на туристически пакети . Бяха отменени събития от културният и спортен календар на общината. Не бе проведен Традиционният пролетен панаир и Изложение Търговище-събитие съпътствано от богата културна и увеселителна програма.

Организацията и информационното обслужване бяха част от компетенциите на Туристическият информационен център и Община Търговище. Предоставяна бе информация за популяризиране на онлайн каналите на Министерство на туризма в условията на извънредно положение. Бяха сведени актуални статистически данни за изготвяне на анализ, одобряване на текстови и имиджови брошури с обекти за рекламни клипове от Организацията за управление на Дунавски туристически район. Системно се поддържа интернет сайта и фейсбук страницата на Туристическият информационен център. Проведени бяха събирания на Консултативният съвет по въпросите на туризма в Община Търговище. Разглеждани и засягани бяха актуални теми и събития .

Пандемията доказа, че моделът на масов туризъм на практика се оказва неработещ. Индивидуалният семеен туризъм се оказа устойчив, базиран на къщи за гости и семейни хотели с ориентация към по-специализиран туризъм- кулинарен, културно-познавателен, екотуризъм.

Античният и средновековен град Мисионис е със специален фокус към археологическите обекти засилващи вниманието към културно-историческият туризъм, позволяващ утвърждаването му като целогодишна дестинация с положителен ефект на национално и регионално ниво. Като един от 6-те приоритетни обекта за популяризиране на културно-историческият туризъм са насочени държавни средства в размер на 300 000лв. и общински такива в размер на 40 000 лв., за насърчаване на развитието му. Планира се изготвянето на кратки видеа , даващи информация за архитектурната

забележителност със съвместна работа на експерти и представители на туроператори, за създаването на туристически продукт поляризиращ региона и страната целогодишно.

Като цяло създалата се епидемиологична обстановка наложи жестоки рестрикции в сектора и той се превърна в бизнес, който все по-малко започна да зависи от хората, които го правят. Предизвикателството да се съхрани ресурса и хората ангажирани с него стои все повече на дневен ред, променяйки сегмента към очакванията и действителността.

Планирането на дейностите по програмата за развитието на туризма за 2021г. от Общинската програма за развитие на туризма в община Търговище трябва да бъдат реалистични: от една страна трябва да бъдат изпълними като заложени цели, а от друга страна, да бъдат осъществими като разполагаеми ресурси в условия на невъзможност за планиране и целеполагане .

Осъществяването на целите, заложени в програмата, изисква значителни финансови ресурси. Съгласно чл. 60, ал.1 от Закона за туризма средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;

2. средствата, събрани от туристическия данък;

3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

Приходите от туристически данък през 2020 г. са в размер на 14 427, като за 2019 г. са били в размер на 15 776 лв. През 2021 г. са предвидени приходи от този данък в размер на 13 500 лв.

Съгласувал,

Христалина Халачева – секретар на Община Търг

Изготвил,

Албер Бутрев – гл.е

Настоящият Отчет по Общинската програма за развитие на туризма в Община Търговище за 2020г.е приет с Решение №..7../25.03.2021г. на Общински съвет – Търговище.

Съгласно Решение №=7 по Протокол №=20/25.03.2021г.

ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: +359 601/687 00; факс: 1359 601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

ПРОГРАМАТА
ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ
2021 ГОДИНА

ВИЗИЯ

Община Търговище - разпознаваема туристическа дестинация с утвърден индивидуален облик.

ЦЕЛИ

Целите за развитието на Община Търговище се базират на постигане на устойчиво развитие на туризма, чрез:

- Изграждане на работещ и конкурентоспособен модел на развитие;
- Разумно използване на природният и културен туристически ресурс и развитие на модерна туристическа инфраструктура;
- Балансирано развитие на туристическия продукт;
- Провеждане на активна маркетингова политика на дестинацията за популяризиране и утвърждаване пейния имидж на туристическия пазар;
- Укрепване на институционалната рамка за развитието на туризма в общината;
- Насърчаване координирането на политиката и сътрудничеството между местната власт, частния сектор и неправителствените организации;
- Организация и информационно обслужване;
- Насърчаване развитието на малкия и среден бизнес и разкриване на нови работни места в сферата на туризма. Провеждане на професионално обучение и повишаване на квалификацията, изграждане на нови умения на заетите в туристическия бизнес.

Основните направления, свързани с развитието на туризма в общината, ще се базират на потенциала (природно и културно-историческо наследство), с който тя разполага, като продуктовата диверсификация се осъществи чрез разработването на нови продукти. Традициите, природните дадености и местоположението на общината са предпоставка за развитието на различни видове туризъм, определящи туристическия продукт на общината: Културен/Познавателен; Селски; Екологичен; Спортен; Винен туризъм.

Основните предизвикателства и рискове са свързани с инфраструктурното осигуряване, изграждането на съоръжения за допълнителни развлекателни дейности и атракции . На практика всички предвидени дейности ще подпомагат туристическото развитие, защото са свързани с подобряването на месната среда (селища, пътища, инфраструктура и др.), неотменна част от туристическият продукт на всяка дестинация.

ПРИОРИТЕТИ

Културно- познавателен туризъм

Културният туризъм заема 11,1% в дела на всички туристически продукти в България. Съществува тенденция на ръст на културния туризъм в световен и национален мащаб. Културният туризъм задоволява специфични естетични, интелектуални и психологически потребности на личността и предполага висока обща култура, засилена любознателност и наличието на изследователски дух у практикуващите го туристи. Този вид туризъм може да бъде изключително вълнуващ и удовлетворяващ. По територията на цялата страна са пръснати уникални археологически открития – древни селищни могили от епохата на неолита, тракийски светилища и гробници, останки от римски градове, византийски и средновековни крепости, църкви и манастири, текета и много други. Тракийско, римско, византийско, турско, възрожденско и съвременно присъствие са напластявали културата и ценностите в района на Община Търговище. Потенциалът за експлоатация и развитие на културно-историческите забележителности са заложени в следните:

МЕРКИ:

• Оценка и анализ на разполагаемият ресурс и препоръка за превръщането им в завършен туристически продукт с атрактивен характер;

• Оптимално използване и съхраняване на културният потенциал- архитектурно-историческото наследство, паметници на културата, музей, фестивали, обреди, традиции и обичаи за активизиране на туристическата индустрия;

• Насърчаване на сувенирната индустрия;

• Обучение и квалификация на кадри пряко ангажирани в отрасъла за работа в сферата на културният туризъм а именно; аниматори, уредници, организатори, екскурзоводи и др.;

• Изпълнение на дейностите заложени в Културният календар на общината;

• Разработване на информационна система и поставяне на указателни табели за местонахождението на културно-историческите туристически обекти;

• Разработване на периодични маркетингови проучвания относно специфичните интереси и нужди на туристите при посещенията си;

• Изготвяне на специализирана информация за ученици с цел засилване на интереса и подобряване на знанията им относно културно-историческите забележителности в община Търговище.

Екотуризъм

Основният фактор, който предопределя избора на дестинация за екотуризъм, е атрактивната природа – богато биоразнообразие: природни паркове, уникални природни забележителности, впечатляващи пещери.

Създадени са условия за всякакви екологично съобразни дейности – разходки, планински преходи, наблюдение на птици, животни и растения, посещение на природни забележителности и много други. Основна и водеща обаче винаги е мисълта за съхраняване и опазване на природата.72% от практикуващите екотуризъм го съчетават с други видове туризъм.

МЕРКИ:

• Активна грижа чрез планове за управление на защитените територии;

• Провеждане на умерена политика и в рамките на допустимото ползване на екологичен ресурс;

• Изработване на механизми генериращи приходи за опазване на биологичното разнообразие;

• Подобряване на общата информираност относно разполагаемият ресурс в община Търговище;

• Разработване на специални образователни програми и залагането им в образователният процес на подрастващите;

• Изграждане на обща и специализирана инфраструктура при разработване на продукти и услуги в областта на екотуризма.

Селски туризъм

Селският туризъм в основната си част популяризира българският бит и култура, като гарант за запазване на националната ни идентичност, съхранявайки фолклора, обичаите и традициите ни. В българското село туристът е желан гост. Той може да участва в селскостопанската работа, излети, преходи с коне, в изучаването на местни занаяти и местната кухня, беритба на горски плодове и билки. Проблемите в селския туризъм са свързани с инфраструктурата.

МЕРКИ:

• Утвърждаване на мерки по съхраняване автентичността и уникалната селска атмосфера;

• Балансирано изграждане на туристическата инфраструктура в съотношение семплост/лукс;

• Изграждане и утвърждаване на маршрути по стопанства;

• Популяризиране на българската кухня, месни традиционни кулинарни специалитети и типичното топло българско гостоприемство;

• Изготвяне на календар на фолклорни събития, сборове, седенки, обичаи;

• Съхраняване на традиционните дейности в селското стопанство. Възможността туриста да участва от първа ръка в процеса на добиване, отглеждане и консумация на продукцията.

Спортен/приключенски туризъм

По своята същност спортният туризъм може да има активен или пасивен характер, в зависимост от участието в него. Пасивността се изразява в това туриста да бъде зрител а не пряк участник. Главни негови почитатели са младите хора и хората на средна възраст с афинитет към физическите активности и приключенията .

МЕРКИ:

• Насърчаване създаването на туристически спортно-развлекателни центрове;

• Изграждане и развитие на спортна инфраструктура;

• Популяризиране на активни дейности и спортни мероприятия с регионален и международен характер – „Вариант 5 “;

• Изграждане на спортни навици и двигателен режим в младите хора;

• Популяризиране на община Търговище като туристическа дестинация чрез известни спортисти свързани с района;

• Изготвяне на туристически пакетни услуги включващи културен, еко, селски и др. видове туризъм.

Винен туризъм

Виненият туризъм е специфична продуктова структура, който съчетава пътуване с мотив дегустация и търговия на вино с култура, история, красива природа и добра кухня. Традициите във винопроизводството и винената култура са характерни за района ни. Наличието на подходящи почви, благоприятен климат и особености на релефа създават добри условия за развитие на винарството и винен туризъм.

МЕРКИ:

• Увеличаване и обновяване качеството на лозарските масиви

• Утвърждаване и популяризиране на месни сортове

• Изграждане на партньорство между производители и дистрибутори

• Активна комуникация с туроператори

• Популяризиране и масовост в процеса на гроздобер , технологичен процес и дегустация чрез оформяне на комплексни туристически продукти

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Ефективно туристическо развитие, подчинено на опазването, възстановяването и съхраняване на природното и културно-историческо наследство за бъдещите поколения;

- По-високо качество на живот на местното население в общината в икономически, социален и психологически аспект;

- Решаване на маркетингови задачи и постигане на стандартите за качество на предлаганите туристически услуги.

Планирането на дейностите по програмата за развитието на туризма за 2021 г. от Програмата за развитие на туризма в община Търговище трябва да бъдат реалистични: от една страна трябва да бъдат изпълними като заложени цели, а от друга страна, да бъдат осъществими като разполагаеми ресурси в условия на невъзможност за планиране и целеполагане.

Осъществяването на целите, заложени в програмата, изисква значителни финансови ресурси. Съгласно чл. 60, ал.1 от Закона за туризма средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;

2. средствата, събрани от туристическия данък;

3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

Приходите от туристически данък през 2020 г. са в размер на 14 427, като за 2019 г. са били в размер на 15 776 лв. През 2021 г. са предвидени приходи от този данък в размер на 13 500 лв.

ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА – ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

дейности	**срок**	**Отговорна организация**	**Прогнозна финансова стойност в лв.**	
			От Общински бюджет	От туристически данък
I.ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩА ТЕХНИЧЕСКА И ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТИРА				
1.1Регионален Исторически музей -Мисионис- арх.разкопки, реставрация и консервация -Захариева и Свещарова къщи-проектиране за реставрация	12.2021 г.	Община Търговище Регионален Исторически музей	40 000 300 000 - ПМС	
1.2 Подновяване и изграждане на нова информационна и указателна инфраструктура в градска среда/насочващи съоръжения към туристически обекти	12.2021г.	Община Търговище Туристически информационен център	3 000	3 000
2. МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА				
2.1 Участие в туристически изложения и борси в страната	12.2021г.	Община Търговище Туристически информационен център		1 500

2.2 Изработка, печат и разпространение на рекламни материали	12.2021г.	Община Търговище Туристически информационен център		3 000
2.3 Маркетинг и реклама на Традиционен пролетен панаир Търговище	12.2020г.	Община Търговище Туристически информационен център		1 000
3.ОРГАНИЗАЦИЯ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ				
3.1 Издръжка Туристически информационен център	12.2020г.	Община Търговище		4 000
3.2 Изработване на сувенири и рекламни артикули за продажба в ТИЦ	12.2020г.	Община Търговище Туристически информационен център		1 000
ОБЩО ЗА :			**343 000**	**13 500**
ОБЩО по чл.60 ал.2 от Закон за туризма				**13 500**

Съгласувал,

Христалина Халачева – секретар на Община Търгови

Изготвил,

Алберт Бутрев – гл.ек

Настоящата Програма за развитие на туризма в Община Търговище за 2021 г.е приета с Решение №.7..25.03.2021г. на Общински съвет – Търговище.

Съгласно Решение №-7 по Протокол №-20/25.03.2021г.